

Efterretning om en Prøvepløining.

*) Den (Ploven) Jordens Kredts har overvundet,
 Den Livet gjør os jevnt og trygt;
 De største Stater har den grundet,
 De ældste Stæder har den bygt;
 Men aldrig har den vppet Krige,
 Og Byer ei i Aste lagt:
 Lyksaligt nævnes maa det Rige,
 Som grundede paa den sin Magt.

Schiller.

Talen havde ofte været om at foranstalte en Prøvepløining, for at erfare, hvorledes de Plove, som hertillands bruges, indbyrdes forholde sig. Nu da Landhuusholdningselskabet har gjort Udbredelsen af gode Plove uden Hjul, til en Gjenstand for sin Virken, maatte en Prøvepløinings Vigtighed blive end mere indlysende, og det saa meget mere, som Hjulplovene endnu fandt sine Forsvarere, og mellem denne Egn's Landmænd desuden herskede forskjellige Meninger, om hvilken af de mange Slags Plove uden Hjul vi have, fortjente Fortrinet. De der forsvarede Hjulplovene indskrænkede sig ikke til at ansee dem som et nødvendigt Onde, der ved vore Plovkarles Uvanthed i Brugen af den engelske Plov maatte taales — og dette er det eneste mig bekjendte sande Synspunkt

*) Disse Linier meddeles Udgiveren for at bruges som et passende Motto til den Beretning, der skulde afgives om denne Pløining.

hvorfra de kunde forsvares — men de betragtede dem endog som positiv bedre, end Plovene uden Hiul. — Hvad disse angik, da havde een Landmand faaet en god engelsk Plov fra dette, en anden fra hiint Værksted, og da kun saa havde Leilighed, ei heller enhver Kyndighed til stjensom Sammenligning, saa troede enhver af disse, at hans Plov var den bedste.

Man enedes altsaa om at foretage en Prøvepløining, som det eneste og sikreste Middel, til at forene eller dog nærme saa forskellige Meninger. Hr. Etatsraad Collins aftalede derfor med disse Tidenders Udgifter, at en saadan Prøvepløining skulde holdes paa Strandmøllen, og Onsdagen d. 12 April berammedes dertil. Medlemmerne af Landhuusholdningselskabets Agerdyrknings-Commissioner indbødes til Mødet, ved hvilket desuden adskillige andre Landmænd, Yndere af Landoeconomi, deels indbødes, deels af Interesse for Sagen indfandt sig. Ved Forhandlingernes Slutning, undertegnede de Optegnelserne om Udfaldet til Bekræftelse for det Ansættede.

Til bestemte Tid fandt Mødet Sted, og disse Tidenders Udgifter gjorde Selskabet efterstaaende præliminære Forslag der eenstemmigen antoges.

- 1) Enhver af de fremstillede Plove forsøges,
- a) paa en Græsmark,

- b) paa en fljør og let Mark,
 c) paa en fljørleret Mark *).
- 2) Med hver Plov ploies i det mindste 2 i det høieste 3 Strimler paa hver Ager; men paa Græsmarken ploies to Strimler let, og to Strimler dybt **).
- 3) Enhver der fremstiller en Plov, har Ret til selv at ploie med den, eller at lade sin Karl styre den, om han ikke vil at min (Drewsens) Karl skal holde derpaa.
- 4) Enhver af Selskabet maae have Ret til at criticere enhver Plov, saavel i dens enkelte Dele, som i dens Arbeide, uden at dens Eier derved maa vise sig frænk, da det er os

*) Denne Beslutning maatte formedelst Mangel af Tid, som tildeels forarsagedes ved de mange Plove, der skulde forsøges, deels ved den megen Tid der tabtes ved Hjulplovenes langsomme og ofte meget besværlige Stilling, saaledes forandres, at alle Plovene forsøges paa Græsmarken, men blot de bedste, eller dem, der havde noget særegent ved sig, paa den fljørlerede Mark.

Udg.

**) Mindre end to Strimler kunde ikke ploies, da det kunde være Tilfældet, at den foregaaende Plov ikke lagde sin Strimmel saaledes, at der var Plads til den efterfølgende. Ved første Omgang skulde Ploven altsaa skaffe sig Plads, og ved den anden først bedømmes.

Udg.

Alle blot om Sandhed og vore Kundskabers Forsøgelse at gjøre.

- 5) Enhver Plov forsøges, som allerede anført til let og dyb Ploining, for at erfare, om den maaste er især stiftet til eet af disse Arbejder. — Let Ploining kunde vi kalde fra 2 til 4 Tommers Dybde; dyb Ploining fra 4 til 7 Tommer og derover.
- 6) Ved den lette Ploining kunde Ploistrimlerne, som man vil, gives fra 9 til 12 Tommers Bredde; ved den dybe Ploining ansees 2 Tommers Brede bedst.
- 7) Ploistrimlens Brede maales fra Langjernet til den sidst dannede Fures Kant.
- 8) Ploistrimmelens Tykkelse, eller Furens Dybde maales ved Landsiden, uden at tilfældige Forhøininger paa Jordsmonnets Overflade, maae komme i Betragtning.
- 9) Følgende Spørgsmaal maae ved Forsøgene besvares:
 - a) Hvad Kraftanstængelse maae Hestene anvende paa en Ploistrimmel af given Bredde og Tykkelse?
 - b) Vender Ploven den afkaarne Strimmel fuldkommen eller sættes den paa Kant?
 - c) Gjør Ploven reent Arbejde, d: opløfter og henlægger den ordentlig al den Jord, som Langjernet og Stjæret løsner?

- d) Afstjærer den Strimmelen perpendicular ved Landsiden og horizontal paa Jurens Bund, altsaa ikke dybere ved den ene end ved den anden Side?
- e) Er dens Gang stadig, saa at selv den mindre Øvede kan styre den, eller behøver den for at arbejde godt en fuldkommen øvet Haand?
- f) Gaaer den paa Næsen, eller hviler den paa sin Nakke *).
- g) Er Plovens Construction simpel og stærk?
- 10) Hestens Kraftansstrængelse udfindes ved at iagttage det Punkt, hvori Viseren paa Kraftmaaleren længst forbliver. Dens Afvigelser, saavel til Plovens Fordeel som Skade, der ved tilfældige Omstændigheder forarsages, komme ikke i Betragtning.
- 11) Plovene kunde gives Caracteer for den Maade, hvorpaa de ved deres Arbejde, besvare hinc Spørgsmaal og disse Caracteerer kunde
- *) Ifødetfor disse i vor Egn sædvanlige Udtryk, foreslaaer jeg for Fremtiden at sige: Ploven gaar paa Taaen eller paa Hælen. Dette er meget bedre betegnende. Løbets Bugdeel kan meget godt betegnes ved Plovens Hæl, og dets Fordeel, hvorpaa Skjæret sættes, kaldes Taaen. Skjæret kan ansees som Skoen paa denne Taae, og naar Ploven egentlig hviler paa dette, kan godt siges, at den gaar paa Taaen.

udtrykkes, foruden med Ord, ogsaa med Tal, f. Ex. 0, 1, 2, 3. Ved hvis Summering en Hovedcharacter kunde findes.

Senere vedtog man endnu, at dersom en Plov forrettede et eller andet Arbeide paa haist udmærket Maade, saa kunde den derfor erholde 4.

Disse præliminaire Bestemmelser forsyndes med samtlige Tilstædeværendes Underkrivter.

Dernæst foreslog jeg (Drewsen), at en Formand til at styre denne Dags Arbeide og Forhandlinger, samt nogle Dommere til at paaagte Plovenes Gang, og, efter Overlæg med de øvrige Tilstædeværende, at sælde Dom, — hvorved da Enhver kunde gjøre opmærksom paa de Fortrin og Mangler han opdagede — skulde vælges. — Til Observatorer og Dommere valgtes Hr. Justitsraad og Stutmester Nielsen, Hr. Professor Hornemann, som i mange Aar har været Landhuusholdningssekskabets Secretair og Hr. Mechanicus W. nstrup, der selv forfærdiger mange Plove; til at lede Forsøgene valgtes disse Tidenders Udgiver.

Florten Plove forsøgtes, nemlig:

a) Hjulplove.

- 1) En indst. Toheste Plov, sendt til Strandmøllen fra een af Jyllands udmærkede Agerdyrkere ved Aarhus.
- 2) En Plov fra Als, tilhørende Hr. Wismer, Eier af Aggershøyle.

- 3) En Plov forfærdiget af Hr. Winstrup.
- 4) Den bekjendte Coockſke Patentplov, med to Hjul under Aſen, og et bag under Plovegemet, ſaant fra det Claſſenſke Inſtitut.
- 5) En ſællandſk Kireheſteplov.
b) Styleplove.
- 6) En brabantſk Styleplov; netop den ſamme ſom Schwerts ſaa overmaade meget rofer i ſit Skrivt om det belgiſke Agerbrug. Denne Plov tilhører Hr. Juſt. Nielsen.
- c) Plove uden Hjul eller Svingplove.
- 7) En baileyſk Plov, forfærdiget hos Hr. Juſt. Nielsen efter den af mig fra England forſkrevne baileyſke Plov.
- 8) En Svingplov af en anden Conſtruction tilhørende ſamme.
- 9) En ſtotſk Plov med convex Muldfiel, tilhørende ſamme.
- 10) En baileyſk Plov, forfærdiget paa Strandmoſten efter ſamme Plov ſom No. 6 *).
- 11) En Svingplov af Hjulmand Jorgen Hansens i Emdrup **). Denne Plov har en Jernbeſlagen Træmuldfield, og er af den Slags
- *) Alle de hidtil anførte Plove uden Hjul, ſaavel ſom No. 3, 4 og 9 og 12 have ſamtliggen ſtøtte Jernmuldfiele m. m. Udg.
- **) Den var forfærdiget af Thorder Danielsen, een af de tre Iſlændere, ſom iſolde Hs. Majeſtæts Befaling, ere hidkomne, for under Landhuus

B e d ø m m e l s e

over

de ved Pløiningen d. 12te April 1820 prøvede Plove.

(Nye Landøconomiſke Tidender, 2 B. 3 S. S. 377).

No.	Paa Græs- marken.		Paa Leers- marken.		Kraft- anstræn- gelse. Lpd.	Bemærkninger.	Carac- ter.	Hoved- Carac- ter.
	Pløiftrim- lens Lyd- kelfe.	Bre- de.	Pløiftrim- lens Lyd- kelfe.	Bre- de.				
Den jydſke Hjulplov.	3 6	9½ 9			18 35	Kenſer ikke godt Pløiftrimlen ujevn afſkaaren Gangen uſtadig, ſom Folge af at den gif paa Laaen Vendte Pløiftrimlen temmelig godt Dens Conſtruction er ikke ſimpel men Ploven forreſten ſtark.	1 1 1 2	5
Alſinger- ploven paa Hjul.	2 4½	9 11			16 25	Kenſer ikkun maadeligt Pløiftrimlen ujevn afſkaaren Stadig Gang Vendte ſlet Alt hvad her er anført om denne Plov, gjelder blot for den lette Pløi- ning, da den derimod ved dyb Pløining ei gif ſtadig men paa Laaen og vendte ſlet. Dens Conſtruction var ikke ſimpel og den var mindre ſtark end No. 1.	2 1 3 0	6
Hr. Win- ſtrups Plov paa Hjul.	6½ 10				19	Kenſer Furen godt Afſtjærer Pløiftrimlen godt Stadig Gang Vender godt Simpel Conſtruction, let at ſtille, men ſynes ſom Hjulplov mindre ſtark.	3 3 3 3	12

No.	Paa Græs- marken.		Paa Leers- marken.		Kraft- anstræn- gelse. Lpd.	Bemærkninger.	Carac- ter.	Hoved- Carac- ter.
	Pløiftrim- lens Lyd- kelfe.	Bre- de.	Pløiftrim- lens Lyd- kelfe.	Bre- de.				
Coocks Pa- tent Plov.	3 4½ 6½	9 9 9			16 26 36 25	Kenſer Furen ſlet Afſtjærer ikke Pløiftrimlen ganſke godt Uſtadig Gang Vender meget ſlet Den er ikke let at ſtille, ſtærk bygt, men gif paa Laaen.	1 2 1 0	4
En ſæl- landſt Hjul- plov fra Lundtofte.	4 6	10 10		6 9½	23 30	Kenſer temmelig godt Afſtjærer ikke ret godt Stadig Gang Vender temmelig godt Ikke ſimpel.	2 2 3 2	9
Brabantſk Stylte- plov *). Ved en For- retning, ſom af Schwerg be- ſkrives og faldes Overbøilen.	2½ 5	8½ 8½			16 23 29	Kenſer nogenledes Afſtjærer ikke Pløiftrimlen ganſke hori- ſontal og perpendicular Nogenlunde ſtadig Vender ſlet	2 2 2 1	7
Baileſk Plov fra Hr. Juſt. Nielsen.	3½ 6½ 6½	12 12 9		6 10	16 25 24 19	Kenſer Furen udmærket godt Afſtjærer Strimlen godt Har ſædveles ſtadig Gang Vender udmærket godt Simpel og ſtærk.	4 3 4 4	15

*) Ved denne Plov, ſom Schwerg anbefaler, bør anmærkes, at den formodentlig ikke er ſkikket til en Græsmark, og ikke beregnet dertil, da Belgierne ikke lade deres Jorder hvile. Den anvendte Kraft blev ogſaa ſtørre end ellers vilde været Tilfældet, fordi den var noget ruſtet, og

	No.	Paa Græs- marken.		Paa Leer- marken.		Kraft- anstren- gelse.	Bemærkninger.	Carac- ter.	Hoved- Carac- ter.
		Pløi- strim- lens	Bre- de.	Pløi- strim- lens	Bre- de.				
Evingspløb af anden Construc- tion fra Samme.	8.	3 5	10 10			18 30	Kenfer maadeligt Affjærer maadeligt Temmelig stadig Gang paa Hælen . Vender godt Simpel og stærk.	2 2 2 3	9
En flokk Pløb med convex Muldfiel fra samme.	9.	3½ 7	10 10			17 32	Kenfer ikke godt Affjærer nogetlunde godt Stadig Gang Vender godt Simpel og stærk.	1 2 3 3	9
Balleyst Pløb forfær- diget paa Strand- møllen.	10.	3 7½	9 8	7½	9	18 24 17	I alle Dele som Just. R. Nielsens		15
Evingspløb af Jørgen Hansens Arbejde.	11.	3½ 5½	9 10½			17 19	Kenfer Juren temmelig godt Affjærer Strimlen godt Stadig Gang Vender ganske godt Simpel og stærk; var ikke tilslidt.	2 3 3 2	10
Evingspløb af Ole Madsens Arbejde.	12.	6½ 8½		7	9	26 26	Kenfer Juren temmelig godt Affjærer Strimlen godt Temmelig stadig Gang Vender temmelig godt Simpel og stærk.	2 3 2 2	9

	No.	Paa Græs- marken.		Paa Leer- marken.		Kraft- anstren- gelse.	Bemærkninger.	Carac- ter.	Hoved- Carac- ter.
		Pløi- strim- lens	Bre- de.	Pløi- strim- lens	Bre- de.				
Hr. Win- strups Evingspløb.	13.	5 7	11 12			17 25 17	Kenfer Juren godt Affjærer Strimlen godt Temmelig stadig Vender godt Simpel og stærk. Etsjærets Kerning, som maaske er fornøden, naar den bruges som Hjul- pløb passede ikke naar den brugtes uden Hjul.	3 3 2 3	11
En Pløb fra Hol- steinborg.	14.	2½ 4	10 10			16 26 16 20	Kenfer ifkun maadeligt Affjærer Strimlen temmelig godt Gangen ikke stadig Vender slet Gaaer paa Læen; men er meget simpel.	1 2 2 1	6

altmaa tillob Jorden at fæste sig bestil. Imidlertid synes det vist, at Schwert, da han satte
denne Pløb overst, neppe har kjendt den smalle eller balleyste Pløb. Udg.

Svingplove, som vi betegne ved Navnet, en Siederplov.

- 12) En Svingplov, ogsaa med beslagen Træmuldfield af Ole Madsens Arbeide og tilhørende Hr. Thomsen paa Wesselsminde. En Siederplov.
- (13) En Svingplov af Hr. Winstrups Arbeide, den samme, som allerede under No. 3 er anført blandt Hjulplovene, og ifølge sin lige Naas kan bruges baade som Hjulplov, og uden Hjul.
- 14) En Plov fra Holstenborg, med concav ubeslagen Muldfiel og ubeslagen Landside.

Forsøgene begyndtes paa en treaarig Græsmark; høstaaende Tabel med vedfæiede Bemærkninger viser Udfaldet.

Efterat de, der havde iagttaget Plovenes Gang, havde confereret, indbødes samtlige Tilstædeværende til at underskrive.

Strandmøllen den 12te April 1820.

Collin. Arentz. Nielsen. Harbou.
 J. W. Hornemann. B. F. Rønne. N.
 Holten. L. Holmblad. Nyhre. H. E.
 Ørsted. J. Johansen. C. A. Thomsen.
 Wismer. Koch. Fr. de Coninch. O.
 Winstrup. Bannow. Drewsen. C.
 Viborg. H. Richter.

holdningselskabet's Bestyrelse at undervises. Ploven fører han med sig til sit Fodeland. Udg.